

PÓLS JEDYŃKI

GAZETKA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
IM. FRYDERYKA CHOPINA W ŻARACH
WYDANIE SPECJALNE – 7 LUTEGO 2013 R., TŁUSTY CZWARTEK

(fot. p. P. Palac; pączki z tego zdjęcia „rozeszły się” w ciągu dwóch minut ;)

Dziewczyny... jeden pączek dostarcza mniej więcej tyle energii, co kotlet schabowy, więc... yyy...

...ale... z drugiej strony...

*...gdy w tłusty czwartek człek w jedzeniu popołguje,
Łaskawy Pan Bóg grzech obżarstwa daruje.*

Wnioski nasuwają się same!

Co powinniście wiedzieć o pączkach, ale boicie się zapytać...

...przede wszystkim – to zwyczaj, a nazwy zwyczajów zapisujemy **małą literą**, a więc dziś **tłusty czwartek** (skoro nazwy zwyczajów zapisujemy małą literą, to andrzejki, mikołajki i śmigus-dyngus także);

... zawartość kalorii w pączkach jest różna, waha się od 250 do 400 kcal;

...najbardziej dietetyczne są pączki z nadzieniem różanym, oczywiście lekko oprószone cukrem pudrem;

...kaloryczność pączka rośnie wraz z dodatkowymi słodkościami i nietypowymi dodatkami;

...jeden pączek ma tyle kalorii, co stugramowy kotlet schabowy czy sto gram pełnotłustego sera żółtego;

...średniej wielkości pączek o wadze 70 g zawiera ok. 50 g węglowodanów, ok. 5 g białka, 1 g błonnika oraz tłuszcz - od 10 do 15 g;

...zawartość tłuszczu w pączkach zależy od tego, jaki dobierzemy tłuszcz do ich smażenia oraz od wybranej techniki smażenia;

...jeden, dwa pączki nikomu nie zaszkodzą, jeśli jednak ktoś musi zjeść ich więcej, to w następnych dniach lepiej zrezygnować z obciążania organizmu nadmierną ilością tłuszczu;

...według obliczeń fizyków energia po spożyciu jednego pączka, przy założeniu, że miał 400 kcal, wystarczy nam na przejście 2 tys. 628 m.

...inne sposoby na spalenie energii po zjedzeniu jednego pączka to: szybkie bieganie – 13 minut, jazda na rowerze – 21 minut, gra w siatkówkę - 23 minuty, pływanie – 28 minut, szybki spacer – 46 minut, wchodzenie po schodach – 13 minut, mycie okien – 57 minut, pisanie na komputerze – 1 godzinę i 39 minut, zaś siedzenie przed telewizorem – 10 godzin.

Skąd się wziął tłusty czwartek?

Tłusty czwartek otwiera ostatkowe obrzędy i zabawy [ostatki, czyli o s t a t n i e dni przed Wielkim Postem – przyp. red.]. Wszak w najbliższą środę, już za niespełna tydzień, 13 lutego – Popielec.

Prawie sześćset lat temu, gdy rodził się ten zwyczaj, tłusty czwartek niekoniecznie przypadał w czwartek. „Święto pączków”, zwane także **combrem**, obchodzono często we wtorek poprzedzający Środę Popielcową. Kiedyś – uwaga! – objadano się boczkiem, słoniną, kiszoną kapustą i mięsem – „tyle razy, ile kot ogonem ruszy”. Do XIX wieku tradycja spożywania pączków była zarezerwowana tylko dla kobiet. Był to dzień zabaw mężatek, czasem również młodszych dziewcząt. Stąd nazwa „babski comber”.

Kiej ostatki, to ostatki, ciescie się dziouchy i matki!

Kiej ostatki, to ostatki, niech tańczą wszystkie babki!

Kiej ostatki, to ostatki, niech się trzęsą babskie zadki!

Skąd jednak pochodzi nazwa **comber**? Nie pochodzi od cząbr, czyli przyprawy, ani też **combru** – części tuszy mięsnej. Nazwa ta pochodzi od niemieckich określeń **zampfern**, **schampfern** lub **schempern**, oznaczających dosłownie: „swawolenie w maskach na ulicy”.

I to właśnie język wskazuje pochodzenie święta. Przywędrowało ono najprawdopodobniej z katolickiej części Niemiec (południe tego kraju, zwłaszcza Bawaria). Tego dnia niszczone kukłę, ciągnięto także po wsi kawałek drewna – one również określane są mianem *combra*.

Tego dnia tańczono i śpiewano. Rozbawione uczestniczki zabawy zaczepiały przechodniów, szczególnie mężczyzn. Drwiły z nich, wyśmiewały, stroiły sobie z nich żarty. Był to dzień szczególnie męczący dla kawalerów, których... wyśmiewano. W małopolskich wsiach, czyli w okolicach Krakowa, posuwano się do wymierzenia im „kary” za wolny stan. Polegała ona na zmuszaniu chłopców do tak zwanego **combrzenia**, czyli ciągnięcia po wsi drewnianego kloca. Mieli dzięki temu zrozumieć, iż należy szybko się ożenić. W Wielkopolsce kobiety wyciągały kawalerów z powozów, zmuszały do niezwykłych tańców i błazeńskich popisów czynionych ku uciechu rozbawionej damskiej publiczności.

Przynajcie, niezwykła jest historia tego zwyczaju, tak bardzo kobiecego przed wiekami. Co z tego zostało do dziś? Chyba nic...

Tłusty czwartek pozostawił także swój ślad w sieci! W 2007 r. firma Google umieściła okazjonalne logo na swoich polskich stronach. Był to pierwszy taki przypadek modyfikacji ich znaku graficznego – zamiast dwóch „o” w nazwie GOOGLE widoczne były... pączki!

Warto też zapoznać się ze słowami p. Aldony Plucińskiej z Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=-RYdP8deXkM

Tłusty czwartek rozpoczynał kiedyś kilkudniowe święto kobiet. Zachęcamy do obejrzenia prawie dziesięćminutowego filmu – można się z niego sporo dowiedzieć, między innymi o tłuszczu, symbolu szczęścia i obfitości.

Wszystkie materiały z sieci wyłowili: M. Jastrzębska, M. Wijas, K. Flis i D. Stankiewicz

**A gdy zapagniemy pączków, poza tłustym czwartkiem, rzecz jasna...
zastosujmy się do przysłowia:**

*Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek,
a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła.*

Redakcja

Czeka na nowych członków!!! ;-)

Opiekun koła dziennikarskiego: Piotr Pałac

Adres redakcji: Szkoła Podstawowa nr 1 im. F. Chopina, ul. Szymanowskiego 8, 68-200 Żary

Adres mailowy: kolodziennikarskie@onet.pl

Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów, wypowiedzi ustnych, listów.

Ta dziewczyna z całą pewnością nie zjada dziś ani jednego paczka!

rys. Oliwia Gólska

Koniec i bomba, kto nie zjadł dziś paczka - ten traba!!!